

Aanbevelingen

1. Landelijk en lokaal een driedelige aanpak die verder reikt dan het strafrecht.

Landelijk en lokaal dienen drie pijlers in beleid en aanpak centraal te staan:

- het versterken van de rechtspositie en emancipatie op groeps- en individueel niveau;
- de bescherming en het in veiligheid stellen van potentiële slachtoffers;
- rechtshandhaving oftewel het aanpakken van daders.

Landelijk vraagt deze aanpak een gedeeld beleid en nauwe samenwerking tussen diverse ministeries waarop één ministerie regie voert. Dit in afstemming met gemeenten waar lokale bestuurders de regie voeren.

2. Het versterken van de rechtspositie en emancipatie op groeps- en individueel niveau.

Emancipatie van groepen en individuen kan alleen van binnenuit worden georganiseerd. Zelforganisaties en vrouwen- en mensenrechtenorganisaties hebben de taak mentaliteitsverandering binnen groepen te starten en individuen weerbaar te maken tegen schending van hun vrijheid en zelfbeschikking. Het versterken van de rechtspositie vraagt ook van overheden ondersteunende wetten, regelgeving en procedures gericht op een zelfstandige rechtspositie en bescherming.

3. Een landelijke taskforce voor de coördinatie van de bescherming van slachtoffers op casusniveau.

De taskforce opereert - op maat - nationaal en heeft internationale bevoegdheden om slachtoffers snel en adequaat te helpen. Waar nodig wordt samengewerkt met groepen uit de emancipatiebeweging (zelforganisaties en vrouwen- en mensenrechtenorganisaties) om informele (inter)nationale netwerken en toegepaste kennis over gemeenschappen in te kunnen zetten.

4. Garant staan voor verbetering van informatie, preventie en adequate hulpverlening in binnen- en buitenland.

Dit vereist afstemming en samenwerking tussen diverse hulpverleningslijnen van zowel de strafrechtelijke aanpak als de reguliere (juridische) hulpverlening. Verbetering van preventie en adequate hulpverlening vraagt deskundigheidsbevordering voor hulpverleners en opvang. Om problemen vroegtijdig te signaleren en een effectieve hulpverlening te garanderen is expertise en wederom een integrale aanpak nodig. Diverse groepen professionals behoeven handvatten en voorlichting alsmede een protocol waarin de basis voor samenwerking voor de hele lijn van hulpverlening is uitgewerkt. Van de eerste melding tot en met de nazorg in binnen- en buitenland. Hiervoor is verdere opbouw en versterking van netwerken op nationaal, Europees en internationaal niveau nodig.

5. Een centraal meld- en adviespunt waarin mensen met hulpvragen worden geadviseerd over partnerkeuze,

bescherming, rechtspositie in Nederland en land van herkomst, familiewetgeving, kinderen en verblijfsrecht. Een laagdrempelige helpdesk waar mensen ook terecht kunnen met hun eerste hulpvragen, melding en voor (juridisch) advies en informatie die niet direct met geweld - dus met Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld - worden geassocieerd.

6. Rechtshandhaving middels handhaving bestaande wetten en rechten en aanpassing daar waar

nodig. Wetten dienen te zijn toegepast op de werkelijkheid en conform de ontwikkelingen in de samenleving, zoals wij pleiten voor een brede definitie van huwelijksdwang in het wetsvoorstel huwelijksdwang, polygamie en vrouwelijke genitale verminking. Ambassades, politie en rechters dienen toe te zien op de veiligheid en juridische bescherming van slachtoffers en dienen daders aan te pakken. Daar waar rechtsstelsels conflicteren dient inzet voor bescherming en aanpak te worden gegarandeerd, zoals toezicht op fair trial van Nederlandse vrouwen bij ontbinding van hun huwelijk in het buitenland. Met behulp van bilaterale, Europese en internationale verdragen kunnen mensenrechten en daarmee het recht op zelfbeschikking, worden ondersteund.

Alliantie voor Zelfbeschikking

MANIFEST

CHANGE
FREEDOM

Perscentrum Nieuwspoot

26 september 2012

Introductie

Huwelijksdwang, gedwongen achterlating en huwelijkse gevangenschap zijn - net als vrouwelijke genitale verminking, homofobie, mensenhandel, huiselijk en eengerelateerd geweld - schrijnende vormen van geweld en onderdrukking. Ze vormen een beperking voor mensen om over hun fundamentele rechten en vrijheden te kunnen beschikken en zijn daarom een grove schending van de mensenrechten, zoals benoemd in VN-verdragen waaronder het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW), het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind (Kinderrechtenverdrag) en het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM).

Ook in Nederland krijgen kinderen en vrouwen, maar ook homoseksuelen en transgenders, dagelijks te maken met geweld en onderdrukking. Door een gebrek aan democratisch bewustzijn en door eeuwenoude tradities en machtsverhoudingen worden genderongelijkheid en afhankelijkheidsrelaties als cultureel erfgoed van generatie op generatie overgedragen. Leven in vrijheid is daardoor voor velen eerder een onbereikbare droom dan een geboorterecht.

Beleid en aanpak van bovengenoemde problemen gaan verder dan het strafrecht. Het gaat om fundamentele verandering van onacceptabel gedrag binnen de normen en waarden van de universele rechten van de mens. Universele mensenrechtenverdragen vormen de leidraad voor het voorkomen en bestrijden van alle vormen van geweld en onderdrukking. Het naleven, uitdragen en waar nodig verdedigen van mensenrechten is een zaak van ons allemaal:

leiders van gemeenschappen, politiek, maatschappelijke organisaties, bestuurders en burgers zijn allen verantwoordelijk voor praktijken waar mensenrechten worden geschonden. Ook niets doen maakt medeschuldig.

Urgentie

De kinderen, vrouwen en mannen die dagelijks te maken hebben met schending van hun fundamentele mensenrechten, leven met dreiging en angst. Zij hebben concrete hulp nodig in plaats van filosofische discussies over botsende grondrechten of hypes waarin maar één symptoom tegelijk - en vaak beperkt - wordt aangepakt.

Denk aan Sarah, een van de meiden die de afgelopen zomer ondanks alle tegenslag zelfstandig haar weg terug heeft gevonden naar Nederland. Niemand die weet hoeveel kinderen als zij zijn achtergelaten door hun ouders wegens 'verwestering' of zijn uitgehuwelijk. Kinderen die niet zo zelfredzaam zijn als Sarah en afhankelijk zijn van Nederlandse ambassades en andere hulpinstanties.

Denk aan de vele vrouwen die gedwongen worden achtergelaten in het land van herkomst, zoals Marokko, Turkije, Somalië, Afghanistan of Irak. Zonder papieren gedumpt vanwege uithuwelijking, relatie- of familieproblemen. Of omdat ze de eer van hun echtgenoot of familie zouden schenden. Vrouwen die soms jaren verstoken blijven van hulp en - als zij geluk hebben - met enorme moeite kunnen terugkeren naar Nederland. Waar zij woonden, kinderen, een leven hadden. Zoals Aicha El-Ghazi, de Nederlands-Marokkaanse die met haar zeven kinderen meer dan twintig jaar zat opgesloten en werd mishandeld in het tweede huis van haar man in Marokko. November 2011 werd zij eindelijk bevrijd.

Denk ook aan de 200 tot 300 vrouwen die volgens het meest recente onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut in Amsterdam door hun partners in isolement worden gehouden. Vrouwen die niet anders kennen, die het in een grote en goed georganiseerde stad als Amsterdam niet lukt hulp te vinden.

Of denk aan de jongeren die jaarlijks in het huwelijksbootje stappen met iemand die zij – vaak achteraf – niet zien zitten. Jongeren die in een loyaliteitsconflict komen met hun ouders en voor wie aangifte tegen hun vader of moeder doen, écht een brug te ver is. Wat betekent vrije partnerkeuze voor deze jongeren?

Denk ten slotte aan de jonge homoseksueel die in zijn eentje vecht voor het beleven van zijn seksuele geaardheid. Omdat de rest van de wereld druk debatteert of ook christenen, moslims en andere gelovigen zich moeten houden aan het gelijkheidsbeginsel, onze Artikel 1 in de Grondwet.

Samenvatting

Wij staan voor individuele grondrechten, persoonlijke keuzevrijheid en sociale gelijkheid, in het bijzonder gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Om onderdrukkende praktijken te bestrijden en zelfbeschikking te kunnen bevorderen is op lokaal, landelijk, bilateraal en internationaal niveau een integrale aanpak voorwaarde. Daarin zijn onlosmakelijk verbonden de emancipatie van groepen, de weerbaarheid van individuen, een adequate hulpverlening en een behoorlijke rechtshandhaving. Wij pleiten voor een integrale aanpak waarin de vrouwen, mannen en kinderen die zichzelf vrijvechten uit belemmerende structuren de noodzakelijke erkenning, bescherming en hulp krijgen.

Dit is een initiatief van:

Inpraakorgaan Turken
Femmes for Freedom
Landelijke Werkgroep Mudawwanah
Samenwerkingsverband van
- Marokkaanse Nederlanders
Stichting Kezban
Stichting Steun Remigranten
Vluchtelingen-Organisaties Nederland

En wordt ondersteund door:

Aletta E-Quality
COC Nederland
Defence for Children
EMCEMO
FairWork
Landelijk Expertise Centrum
- Eengerelateerd Geweld
Rights4Change
Theater Zuidplein